

Öländska hydrachnider.

Af

Alb. Tullgren.

För åtskilliga år sedan hyste jag tankar på att ägna mig åt studiet af djurlifvet i våra sötvatten och vistades därför sommaren 1898 en tid vid den å nordligaste Öland belägna Hornsjön. Af flera orsaker öfvergaf jag mina ursprungliga planer härutinnan, bl. a. af det skäl, att djurlifvet i en insjö, hvad formrikedom beträffar, är alltför rikt att behärskas i sin helhet af en enda person, och att komparativa studier fordrade längre vistelse vid den valda lokalen, än som var mig möjligt.

Bland de samlingar, jag emellertid 1898 gjorde, befann sig ett rätt rikhaltigt material hydrachnider, som jag sedermera för bestämning sände till den framstående hydrachnidkännaren D:r SIG THOR, Skien, Norge. D:r THOR var sedermera välvillig nog sända mig en förteckning öfver namnen på de bestämbara individerna samtidigt som han i en liten brochyr, »3 nye Eylais-arter fundne i Hornsjø paa Øland i Sverige etc. Kristiania 1899», beskref några för vetenskapen nya former. Då den mig tillsända förteckningen sedermera aldrig kommit till åsyftad användning, och den innehåller namnen på ej mindre än nio för vår fauna förut obekanta arter, har jag ansett den bör vara värd att publiceras, hellre än att glömmas eller att helt enkelt en vacker dag försvinna. Den återgifves här nedan i något förändrad form, i det jag af praktiska skäl uppställt den efter PIERSIG och LOHMANN'S stora hydrachnidmonographi i »Das Tierreich, Lief. 13, 1901».

Inalles upptager listan 22 arter, af hvilka alla på två när äro samlade i Hornsjön. Artantalet från denna lokal förefaller relativt stort, då den bekante svenske hydrachnidfor-

skaren C. F. NEUMAN under sin resa 1874 å Öland ej lyckades sammanbringa mer än inalles 12 arter. En förteckning öfver dessa återfinnes i NEUMANS uppsats i Öfvers. af Kgl. Vet. Akad. Förhandl. 1875 med titel »Gotlands och Ölands spindlar och vattenkvalster». Sedan den tiden har emellertid studiet af dessa högst intressanta små spindeldjur afsevärdt skridit framåt, hvarför antalet säkerligen genom fortsatta insamlingar skulle enbart inom Hornsjöns lilla område kunna betydligt ökas. Öfverhufvud taget är kunskapen om vattenkvalstren hvad värt land angår betydligt på efterkälken. Det vore säkerligen ett tacksamt ämne för någon af de yngre zoologerna.

Hornsjön ligger något mer än en mil från Ölands norra udde. Till sin natur är den rätt omväxlande. Såväl vassbevuxna steniga som nästan obevuxna sandstränder omger densamma. Största djupet är blott numera 5 å 6 meter. Botten består till större delen af dy eller s. k. bleke. Djurlifvet är i allmänhet tämligen rikt, af fiskar finnes omkring ett dussin arter.

Nästan alla här anförda hydrachnider insamlades uti vassarna kring sjön.

(De med asterisk betecknade arterna voro förut ej funna i Sverige.)

Fam. Hydrachnidæ.

Eulais LATR.

- *1. **E. discreta** KOEN. 1897. — Öl. Hornsjön (²⁰/₆ 1898). — Arten är förut funnen på ett par ställen i Norge samt i Tyskland.
- *2. **E. hamata** KOEN. 1897. — Öl. Hornsjön (⁸/₆ 1898). — Förut funnen på flera ställen i Tyskland och i Palestina.
- *3. **E. setosa** KOEN. 1897. — Öl. Hornsjön (⁹/₆ 1898). — Förut funnen i Norge, Danmark, Böhmen och Tyskland.
- *4. **E. neglecta** SIG THOR. 1899. — Öl. Mosse på Wickleby alvar (³⁰/₆ 1898). — Funnen flerstädes i Norge.

- *5. **E. insularis** SIG THOR. 1899. — Öl. Hornsjön (¹⁰/₆ 1898). Denna art är tydligen mycket nära besläktad med den föregående. Endast honor anträffades. Arten ej känd från någon annan lokal.
- *6. **E. occulta** SIG THOR. 1899. — Öl. Hornsjön (⁹/₆ 1898). Uteslutande känd från denna lokal.
- *7. **E. Tullgreni** SIG THOR. 1899. — Öl. Hornsjön (juni 1898). Endast funnen på Öland.

Hydrachna MÜLL.

8. **H. biscutata** SIG THOR. 1897. — Öl. Hornsjön (¹⁷/₆ 1898). — Funnen äfven i Norge.
9. **H. globosa** DE GEER. 1778. — Öl. Hornsjön (¹⁷/₆ 1898). Funnen flerstädes i Sverige och utbredd öfver hela Europa.

Diplodontus ANT. DUG.

10. **D. despiciens** MÜLL. 1781. — Öl. Hornsjön (juni 1898). Utbredd öfver Europa, Afrika och Asien.

Hydryphantes L. KOCH.

- *11. **H. dispar** SCHAUB. 1888. — Öl. Hornsjön (⁹/₆ 1898). Funnen i Norge och flerstädes i mellersta Europa.
12. **H. ruber** DE GEER. 1778. — Öl. Hornsjön: Utbredd öfver hela Europa.

Arrhenurus ANT. DUG.

13. **A. globator** MÜLL. 1776. — Öl. Hornsjön (¹⁷/₆ 1898). — Allmän i Europa.
14. **A. forcipatus** NEUM. 1880. — Öl. Hornsjön (¹⁷/₆ 1898). — Utbredd öfver större delen af mell. Europa.
- *15. **A. tricuspikator** MÜLL. 1776. — Öl. Hornsjön (⁸/₆ 1898). Norra och mell. Europa.

Midea BRUZ.

16. **M. orbiculata** MÜLL. 1776. — Öl. Hornsjön (¹⁴/₆ 1898). — Vidsträckt utbredning inom Europa.

Limnesia L. KOCH.

17. **L. histrionica** HERM. 1804. — Öl. Hornsjön allmän. Utbredd öfver större delen af Europa.

Atax FABR.

18. **A. crassipes** MÜLL. 1776. — Öl. Hornsjön (¹⁷/₆ 1898). — Europa, Palestina och Nordamerika.

Piona L. KOCH.

19. **P. longipalpis** KREUD. 1854 (= *Curvipes Bruzelii* Sig Thor 1897). — Öl. Hornsjön (⁹/₆ 1898). Vidsträckt utbredning inom Europa.
20. **P. fuscata** HERM. 1804. — Öl. Hornsjön (¹⁴/₆ 1898). — Europa, Nordamerika.
21. **P. rotunda** P. KRAM. 1879. — Öl. Hornsjön (⁹/₆ 1898). — Europa.
22. **P. rufa** L. KOCH. 1835. — Öl. I en mosse å Wickleby alvar (³⁰/₆ 1898).